

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות יד.

עין משפט גר מצוה

נא א מיי פ"צ מהל' עזרת טובים הל' ד':
נח ב מיי פ"צ מהל' מילה הלכה ו' סמג
עשין נח טו"ש"ע א"ח סימן
שלח ספ"ה ו' טו"ש"ע י"ד
סימן רסו ספ"ה ב':

תוספות ישנים

אין משגיחין בעת קול פ"י
בעירובין: והא א"כ
שמע"א פ"ה דמטלטל ליה
במחצית דר' יוחנן ומשני
דמדוע ליה הוה כבודו ר'
יוחנן ואל תהי מטלטל הנר
במקומו ויחזיק מה ענין
וזאת הקושרת בכלל גבי
אגודות אגודות בשבת ה"ל
למפקד ועוד פשיטא דמדוע
לשמע"א שיענה כבודו.
וגדלה לפרש והא א"כ
שמע"א שסבור דשרי לעשות
אגודות אגודות לפי שרצה
רבו מטלטל במקום אחד
ועמקוס אחר לא היה
מטלטל ומשני דמדוע ליה
לשמע"א ואומר אל תעשה
אגודות. דא שראית שאין
אין מטלטל במקומו של ר'
יוחנן אין זה משום איסור
טלטול אלא משום כבודו של
ר' יוחנן: בני חייב לאוין
כשרים עיטור. וא"ת משכחת
לה דב"ה לג"ש חייב
כריתות לר' שמעון דפטר
אחיות ביקקת מחללה
ומיבטו (לקמן י"ט). כגון
כרת בתו ויבנת אחות
דפטר קמי שמעון וסם
אחיות שפלו משני אחין
ור' שמעון אמר (א) לקמן
כיון שסם אחיות ביקקת לא
יהא לו לקוין אפילו בנחת
מין דלבי"ה מייבס שמעון
יבמתו דלית אחות זקוקתו
לדעת ערוה אינה זקוקה לו
דלית אסורה לו ולג"ש לא
יבטל ליתא שראית אשת אח
שלח במקום מזהו שרי
אחות זקוקתו היא לדעת
ויבטל שרי' ליה אליבא
דב"ש וי"ל דפריך הכי
אפילו לרבנן תקשי לן לאחא
לא נמנעו (ב"ש מצ"ה)
(ב"ש מצ"ה) ואח"כ דלר'
שמעון תקשי לן אף (ב"ש מצ"ה)
(ב"ש מצ"ה) אמאי לאחא
לא נמנעו הא בני חייב
כריתות עיטור דפטר:

(א) ג"ל ור"ש אמר לקמן דף
יחל ע"כ שכל שמי אחיות
שפלו כרות לו וזו ביקקת כו'.

תו"ם חד מקמאי

ובפלוטא רב אמר לא
עשו ב"ש כדבריהם
ושמואל אמר מ"ד לא
עשו דב"ה רובא מ"ד עשו
כי אוליין בבר רובא היבא
דכי הדדי גינהו הכא ב"ש
מחזירי טפי ואב"א לאחר
כך דאמר עשו ר' יהושע
היי דאמר אין משגיחין
בב"ק ומסיק עשו ב"ש
כדבריהם ולא הווי מצות
אגודות אגודות אלא ב"ד
אחד בעיר אחת פלגו מורו
כב"ש ופלו מורו כב"ה
אבל שתי ב"ד בעיר אחת
לית לן בה:

מסורת הש"ס

(א) ברכות נב. ערובין ו'.
פסחים קד. כ"מ טו: חולין
מד. (ב) שבת ק"ל חולין
קטו. (ג) י"ל דמק. (ד) שבת
ק"ל פסחים סו. סט: מנחות
עב. לו. (ה) שבת מו. ע"ג.
(ו) קידושין פה: (ז) תוספ'
פ"א (ח) (ב"מ נט:)
(ט) (שמות כג.) (ט) (חולין
קטו.) (י) (דברים כה.)
(כ) (ב"מ נט: וסס.) ע"ן
נהל"ש דכתיב דהו כמי
ב"ד בעיר אחת. (ט) ור"ש
העיר תוספות ספ"ה אין
לנו.

תורה אור השלם

1. בגי' אהב לך
אלהיכם לא תתגורר
ולא תשימו קרחה בין
עצמכם למת:

דברים יד א

גליון הש"ס

נב' ודקארי לה מאי קארי
לה. כעין זה במדוע טו
ע"כ וזו ע"כ:

הגהות הב"ה

(א) גב' ולא אמרין
מקומות מקומות שאני:
(ב) תוס' ד"ה ר' יהושע
וכ' הו' רובא בודאי א"ל:
הלכה בבית קול אכיל:
(ג) ד"ה פ' אמרין וז'
הרז רבי חיים הכהן דכני:
(ד) בא"ר דין עיר דני:
מוזיל בן כפר דכל:

מוסף רש"י

דאמר אין משגיחין
בבית קול. ב"מ (נב).
במקום שכל עמל' כפי
הכח (ברכות נב).
לעשות ברזל. לאמל' של
מילה (שבת ק"ל). ר' אליעזר
אית ליה משגרי מזה
דוחין את השבת כמנהג
שדוחה את השבת, ואם ע"כ
לו אפילו לנלוט בשבת
כריתות עליו לעשות פסח.
ועשין חולין (חולין קטו).
כלל אמר רבי עקיבא.
נחלק על ר"ה במשגרי
מזה שאין דוחין הולין
ואפשר לעשות מ"ש
(שבת ק"ל). מטלטל
שרגא. גר שכתב (שם
(נח). אע"פ שנחלקו
ב"ש וב"ה בצרות.
שבת שמאי חומרים נ"ת
ערוה מתענית ובי"ה
אופרים יבטל, אלא משגרי
לשוק בלא חליצה מוריד.
זה וזה שאין ממזר
אלא ממי שאיסורו
איסור ערוה. וזני
העושים כב"ש ממזרי
לביה הן דהו לכו בני
אשת אח שלח במקום
מזה שראית כב"ה, אל
בני העושים כב"ה, לבי"ה
אין ממזרי, לפי שכן בני
חייב לאוין, שנשאל יבמה
לשוק בלא חליצה (קדושין
נח).

נת קול. בעירובין כפ"ק (דף יג.) יתנה נת קול ואמרה הלכה כב"ה:
דני הדדי נינהו. במכמה: ר' יהושע היא. כפ' הזהב: היו כורסים
עושים בשבת לעשות פחמים. לכו ציוס כדי לעשות ברזל אימל
של מילה. דקסבר ר"ה משגרי מזה דוחין שבת כמנהג עמלם:
בשר עוף נחלש. שהיה דורש נחלש
אמרי' מי שיש לו חלל אמו ילא בשר
עוף שאין לו חלל אם והכי אמרי'
כפ' כל הבשר: כלל אמר ר"ע.
לגבי מילה באיסור שבת: מאי קארי
לה. הא כבר שנו לעיל כי אמרינן
לא מתגורדו רי: מטלטל שרגא.
גר שדליקו בו בשבת וככה. דקסבר
לה רבי יהושע כר"ש דלית ליה
מוקפה ור' יוחנן סבר לה כר' יהודה
דלית ליה מוקפה אפי' שלח ממחמת
איסור: והא איכא שמע"א. דרבי
אבהו דלא מסיק אדעתיה ומטלטל
במחצית דר' יוחנן הולין וחזי לר'
אבהו צעלמא דמטלטל: בני חייב
לאוין נינהו. הך דב"ה שהנרות
נישאות לשוק בלא חליצה אפי' לב"ש
דאמרי חליצה אפי' שלח צעלמא
נינהו לא תהיה אשת הממ"א ואין
ממזר אלא מחייבי כריתות כדאמרי'
לקמן כהחולץ (דף מט.). חייבי
כריתות נינהו. כיון דלר"ה שבת
פטורה המייבמה עומד באיסור אשת
אח ככרת: אין ממזר מחייבי
כריתות. אלא מחייבי מיתות כ"ד
כגון אלו וחממות וכלתו ויולדא בהן
וכל הנך דליסור אחוה לית בהן
מיתה: דמודעי לפו. ב"ש לב"ה דעו
בזה ופרשו: ע"כ אלו. משאילין כלים
אלו לאלו וב"ה ממחמירין בטהרות טפי:
ומאי

מי סברת עשו וכו'. תימה שלא הקשה רבי יוחנן לר"ל מההיא
דמיימי כסמון כמקומו של ר' אליעזר היו כורמין כו' וי"ל דלחין
חוששין לדקדק כל כך על דבריו דממילא היה מוקשה ממגילה כמו
הקשה צעלמו: לא עשו ב"ש כדבריהם. תימה הא אשכחן
דעשו דהטה ר' טרפון כדברי ב"ש

(ברכות דף יג.) והלל שהביא עולמו
לעורה וחזרו עליו תלמידיו שמאי
(ביצה דף כ.) ומאי דפרק אלו טרפות
(חולין דף מד.) הר"ה לעשות כדברי
ב"ש עושה ומוקי לה קודם נת קול
ומיהו בלאו הכי מוכח בשמעתין
דעשו: רבי יהושע היא דאמר
אין משגיחין בבית קול. וא"ת ומ"ש
דלא קי"ל כנת קול דר"א"ס אלא
אמרינן ככל דוכתי דשמותי הוא ואל
הלכה כמותו וכנת קול דב"ה קי"ל
דהלכה כב"ה וי"ל משום דנת קול
דר"א לא ילאה אלא לכבודו שלח
מן השמים יוכיחו כדאמר התם אי"כ
בההיא נת קול שהיתה כנגד רבים
דרבנן הו' רובא (א) דודאי אין הלכה
אלל כנת קול דב"ה קי"ל משום
דהו' ב"ה רובא אלא דב"ש ממזרי
טפי וא"ת ודלמא רבי יהושע נמי
דוקא התם קאמר דלחין משגיחין
כדפירשנו אלל צעלמא לא וי"ל
מדנקט ר' יהושע האי לישנא ואמר
לא בשמים היא ש"מ דבכל דוכתא
אית ליה דלחין משגיחין: ב"ה אמרי'
לא תתגורדו כגון שתי בתי דין
ב"ה אחת בו. וא"ת מה תיך
ממגילה דבעיר אחת היו קורין
לגבי העיר ב"ש ולגבי כפרים היו
מקדימים ליום הכניסה ואומר הכי
רבי חיים (א) דני כפרים היו קורין
ט בעירס כדמוכח בירושלמי והשתא
הו' שמי בני דיינים צד' עיריות
דכי האי גונגל לא שייך לא תתגורדו
לגבי לאדי והא דקרי ליה יוס
הכניסה לפי שבעירס היו מתאספים
לצא לצית הכנסת בשני וצחמשי
לקרות הסורה וכן נראה דלמר
בירושלמי דכן עיר אין מוזיל בן
(א) כן דכל שאין מחויב בדבר
אין מוזיל אחרים ידי חובתם וכיון
שזני הכפרים היו בקיאים לקרות

ודאי היו קורין בעירס:
במקומו של רבי אליעזר בו.
במתכיון היו מביאים
עצמם שיהיו זריזים לכן משום
חיוב מזה: לא הוה מטלטל
שרגא. וא"ת התם משום דהר"ה
אומר אין צריך לטלטל וי"ל דאפילו
היה נופל על טליתו לא היה מטלטל:
לא הוה מטלטל משום כבודו של
רבי יוחנן. ואע"ג דבסוף
שבת (דף קטו: וסס) פסיק רבי יוחנן
כר"ש במוקפה מחמת איסור הכא
שהדליקו בו אותה שבת איירי

כדפיר' בקונטרס דחמיר טפי משום דחייבי צידים אלל אין לפרש דהכא איירי במוקפה מחמת מילאוס דהא מוקפה מחמת איסור חמיר
טפי לפירוש ר"ת שפירש כפ"ק דשבת (דף יט: וסס) גבי כרכי דחזי ועוד דעל מוקפה מחמת מילאוס א"ר יוחנן כפ' כירה (ד' מה: ט) אלו
אין לנו צד אלא כר"ש: בשלמא ב"ש לא נמנעו בו. וא"ת ואמאי לא נמנעו משום כרה עמלם כדאמרי' לקמן בשמעתין וי"ל דלרה
עמלם לא שפחא כולי האי כמו בני הנרות שהאחת יולדת כמה צנים:

צלמא